

LØGTINGSINS UMBOÐSMAÐUR

Tórshavn, tann 01. juli 2004

J.Nr.: 200400018

(at tilskila í svári)

Viðgjørt:

Álit

viðvíkjandi klaguni frá A um vantandi svar frá Fritíðargrunninum uppá umsókn teirra um stuðul

Við skrivi, dagfest 6. okt. 2003, hevur A sent umboðsmanninum eina klagu um málsviðgerðina hjá Fritíðargrunninum, og at hesin ikki hevur svarað umsókn teirra. Skrivið, sum er móttikið á skrivstovu okkara 12. mars 2004, er soljóðandi:

“Viðvíkjandi umsókn um stuðul úr fritíðargrunninum.

Undirritaði ... hevur líka síðani 1996 søkt um stuðul úr fritíðargrunninum.

Umsóknir eru sendar á hvørjum ári, men vit hava framvegis einki svar fingið yvirhøvdur frá teimum.

Vit loyva okkum tí við hesum at senda Umboðsmanninum kæru um málsviðgerðina, serliga viðvíkjandi spurninginum um, at almennur myndugleiki eigur at svara umsóknum, sum verða sendar inn.

Vónandi vil Umboðsmaðurin taka upp hesa kæru okkara, í hvussu so er viðvíkjandi árunum síðani lógin um Umboðsmannin kom í gildi.”

Partshoyring

Umboðsmaðurin gjørði av at kanna hetta málið nærri. 12. mars 2004 varð klagan send Fritíðargrunninum c/o Toll- og Skattstovu Føroya til ummælis, har biðið varð um eina frágreiðing um hetta málið.

Í telefonsamrøðu 17. mars 2004 boðaði Toll- og Skattstova Føroya umboðsmanninum frá, at hetta virkseimið hjá Fritíðargrunninum bleiv umsitið í Vinnumálaráðnum, og at klagan tí átti at verið send Vinnumálaráðnum.

Við skrivi, dagfest 17. mars 2004, sendi Toll- og Skattstova Føroya umboðsmanninum soljóðandi frágreiðing um málið:

“Toll- og Skattstovan, Suðuroyar Øki hevur 25. juni 2002 móttikið skriv frá A.

Tann 31. Juli 2002 boðar T&S A, at brævið er sent Vinnumálastýrinum til viðgerðar.

Samb. telefonsamrøðu við C, sum umboðar A, eru allar umsóknir sum frammanundan eru sendar, stílaðar til Fritíðargrunnin undir Vinnumálastýrinum.

Sagt verður frá hesum.”

Í telefonsamrøðu 23. mars 2004 upplýsti B í Vinnumálaráðnum, at hann var formaður í nevndini fyri Fritíðargrunnin, og at møgulig skriv kundu sendast

til hansara. Klagan varð send honum sama dagin, eins og biðið bleiv um, at ein frágreiðing um málið saman við øllum skjølunum blivu latin umboðsmanninum innan 4 vikur.

Ummælisfreistin var úti 21. apríl, men tá umboðsmaðurin framvegis einki hevði frætt aftur frá Frítíðargrunninum, sendi hann Frítíðargrunninum eina áminning, dagfest 28. apríl 2004, har biðið varð um at fáa umbidnu frágreiðingina og skjølini sum skjótast.

Tá hetta heldur ikki gav nakað úrslit, sendi umboðsmaðurin 26. mai 2004 Frítíðargrunninum soljóðandi skriv:

"Við skrivi, dagfest 23. mars í ár, sendi eg tykkum hesa klaguna til ummælis, har eg bað um at fáa øll skjølini viðvíkjandi klaguni og eina frágreiðing um hetta málið.

Ummælisfreistin varð sett til 21. apríl, men eg frætti einki aftur.

Eg sendi tykkum síðani eina áminning í skrivi, dagfest 28. apríl, har eg bað tykkum senda mær skjølini og umbidnu frágreiðingina sum skjótast.

Nú 4 vikur eru gingnar síðani hesa áminningina, og heilar 9 vikur síðani klagan varð send tykkum til ummælis, havi eg framvegis hvørki fingið skjølini ella frágreiðing tykkara um málið.

Eg skal tí enn einaferð biðja tykkum um **beinanvegin** at lata mær hetta tilfarið.

Eg skal í hesum sambandi vísa til § 8, stk. 1 í Umboðsmanslógini, sum er soljóðandi: "*Tær í § 4 nevndu umsitingar hava skyldu at geva umboðsmanninum tær upplýsingar og at leggja fram øll tey skjøl, sum hesin embætis vegna krevur at fáa fyrilag.*"

Avrit av hesum skrivi er sent klagaranum til kunningar."

Við skrivi, dagfest 10. juni 2004, hevur Frítíðargrunnurin latið umboðsmanninum soljóðandi frágreiðing um málið:

"Við skrivi, dagfest 10. mars 1995, søkti A, ..., v. C, Frítíðargrunnin um at veita fíggarligan stuðul til eina útferð hjá felagnum.

Í skrivi, dagfest 22. mai 1995, svaraði Frítíðargrunnurin, at umsóknin kundi ikki komast á møti.

Við skrivi, dagfest 10. apríl 1996, søkti A aftur Frítíðargrunnin um fíggarligan stuðul til sama endamál.

Við skrivi, dagfest 14. mai 1997, varð mint á málið.

Á fundi í nevndini fyri Frítíðatíðargrunnin 11. juni 1999, varð avgjørt at svara, at umsóknin kann ikki komast á møti, tí stuðul til útferðir hjá limum í løntakarafelag er ikki umfatað av av teimum endamállum, sum grunnurin kann veita stuðul til smbrt. § 1, stk. 2 í K. nr. 101 frá 12. august 1988 um virki og fyrisiting av frítíðargrunninum, nevnliga "...útvegan av økjum, bygging ella umbygging av frítíðarmiðdeplum og til onnur (líknandi) frítíðartiltøk til frama fyri løntakarar, serstakliga familjur við børnum".

Avgerðin varð ikki boðað A tá.

Við skrivið, dagfest 24. juni 2002, varð aftur mint á málið.

Í skrivi, dagfest d.d., verður svarað A.

Sera lítið virksemi hevur verið í Frítíðargrunninum, tí nærum ongar umsóknir hava verið um fíggarligan stuðul frá grunninum, og tað hevur tí eisini verið langt ímillum fundirnar, og grunnurin hevur tí heldur ikki nakra serstaka umsiting umframt formannin. Hetta, saman við tí at "A" einaferð hevur fingið svar uppá umsókn um stuðul til sama endamál, og tað, at tað hevur verið langt ímillum áminningarnar frá A, hevur medvirkað til, at misskiljingar eru ikomnar, og at málið er burturgloymt.

Frítíðargrunnurin harmast um, at Umboðsmaðurin ikki fær svar fyrr enn við hesum."

Umsóknin frá 10. apríl 1996, sum er móttikin í landsstýrinum 12. apríl sama árið, er soljóðandi:

"Við hesum søkir A/k "A" ..., um stuðul, til frítíðarendamá l, fyri limir felagsins. Upplýsast kann, at felagið ger eina útferð fyri limirnar á hvørjum ári. Túrurin kostar ca. kr. 1.000,- pr. lim.

Um neyðuga upplýsing, ber til at venda sær til:

A/K. "A"

v/C

..."

Saman við ummælinum frá Frítíðargrunninum varð lagt avrit av avgerðini, dagfest 10. juni 2004, sum varð send A. Avgerðin er soljóðandi:

"Viðvíkjandi umsókn um fíggjarligan stuðul til útferð

A hevur søkt Frítíðargrunnin um fíggjarligan stuðul til útferð hjá ...

Sagt verður frá, at umsóknin kann ikki komast á mæti.

Grundin at umsóknin ikki kann komast á mæti er, at stuðul til útferðir ikki fellir innanfyri tey endamál, sum grunnurin kann veita stuðul til smbrt. § 1, stk. 2 í K. nr. 101 frá 12. august 1988 um virki og fyrisiting av frítíðargrunninum, nevniliga "...útvegan av økjum, bygging ella umbygging av frítíðarmiðdeplum og til onnur (líknandi) frítíðartiltøk til frama fyri løntakarar, serstakliga familjur við børnum". Kunngerðin er hjáløgd.

Samstundis verður harmast um, at tit ikki hava fingið svar fyrr enn við hesum. Hetta verða tit biðin um at orsaka."

Við skrivi, dagfest 11. juni 2004, vórðu viðmerkingarnar frá Frítíðargrunninum sendar A til kunningar. Samstundis boðaði umboðsmaðurin pørtunum frá, at hann ikki helt tørv vera á framhaldandi partshoyringum í hesum málinum, sum nú bleiv tikið upp til endaliga viðgerð.

Niðurstøða

Klagan viðvíkur málsviðgerðini hjá Frítíðargrunninum av umsóknum um stuðul úr grunninum. Sum nevnt frammanfyri hevur grunnurin nú við skrivi, dagfest 10. juni 2004 tikið avgerð um at nokta stuðul; men sjálv avgerðin er ikki partur av klaguni og tí ikki við í míni viðgerð.

Umboðsmanslógin kom sambært § 18, stk. 1 í gildi 1. jan. 2001. Eg kann tí ikki taka støðu til tann partin av málsviðgerðini, sum liggur frammanundan hesum degi.

Við heimild í § 21, 4. stk. í løgtingslóg nr. 30 frá 7. apríl 1986 um frítíð við løn hevur landsstýrið gjørt kunngerð nr. 101 frá 12. august 1988 um virki og fyrisiting av Frítíðargrunninum. Í hesi kunngerð stendur m.a.:

"§ 3. At sita fyri frítíðargrunninum verður nevnd vald, sum hevur 5 limir. Formaðurin, sum skal verða lögfrøðingur, verður valdur av landsstýrinum. Landsstýrið velur 3 limir eftir uppskoti frá løntakarafeløgnum og tann fimta limin eftir uppskoti frá arbeiðsgevarafeløgnum. Nevndin verður vald fyri 3 ár í senn. Samstundis verða vald varafólk, sum taka sæti í nevndini, tá limi berst frá.

2. stk. Nevndin er viðtøkufør, tá formaðurin og minst 2 aðrir limir eru møttir. Allar avgerðir í nevndini verða tiknar við vanligum meiriluta. Stendur á jøvnum er formansins atkvøða avgerandi.

3. stk. Frítíðargrunnurin verður teknaður av nevndarformanninum saman við einum øðrum nevndarlimi.

4. stk. Nevndin fyri frítíðargrunnin kann útvega sær fyrisitingarliga hjálp og hevur heimild til at nýta pening av fæi grunsins til hetta endamál...”

Sambært frágreiðingini, dagfest 10. juni 2004, frá Frítíðargrunninum hevur klagarin sent inn umsókn um stuðul í 1996, og hevur grunnurin tikið avgerð um ikki at játta stuðul á nevndarfundi tann 11. juni 1999. Eg kann sum nevnt ikki taka støðu til viðgerðina fram til 1. januar 2001, tá umboðsmanslógin fekk gildi. Tað má tó í øllum førum leggjast til grund, at umsóknin hevur verið ósvarað heilt fram til 10. juni 2004. Hetta haldi eg vera sera átaluvvert.

Eg haldi als ikki, at undanførslurnar hjá Frítíðargrunninum á nakran hátt kunnu rættvísgera hesa málsviðgerðartíðina. Hóast grunnurin fær sera fáar umsóknir um stuðul, so skulu hesar undir øllum umstøðum avgreiðast innan eina rímiliga freist. At grunnurin ikki hevur nakra fyrisiting umfram formannin, er heldur ikki ein grundgeving, sum borgarin kann nýta til nakað sum helst, tí um hetta er ein trupulleiki, má grunnurin royna at finna eina loysn á hesum. Nevndin hevur í § 3, stk. 4 í kunngerð nr. 101 frá 12. aug. 1998 um virki og fyrisiting av Frítíðargrunninum heimild til at útvega sær neyðuga fyrisitingarliga hjálp. Ført verður eisini fram, at A fyrr hevur fingið svar uppá umsókn um stuðul til sama endamál, og at langt hevur verið ímillum áminningar teirra. Hesar undanførslur kunnu heldur ikki góðtakast. Umsóknin frá 10. apríl 1996 skal svarast, uttan mun til, um ein líknandi ella einsljóðandi umsókn um tað sama, varð noktað í mai 1995. Tað skuldi tvørturímóti lætt um avgreiðsluna av málinum, at grunnurin frammanundan hevði tikið støðu til eina líknandi umsókn. Eg kann heldur ikki góðtaka undanførsluna um, at langt hevur verið millum áminningarnar hjá A, tí borgarin skal ikki lastast fyri, at hesin hevur verið meira enn einaferð tolin.

Tað kann henda, at misskiljingar koma í, og at mál verða burturgloymd, eins og formaðurin í Frítíðargrunninum førir fram, men uttan mun til hetta, so átti grunnurin undir øllum umstøðum at havt avgreitt málið í 2002, tá A aftur rykti eftir svari. Avgerð í málinum var longu tikin í juni 1999 um ikki at ganga umsóknini á møti. Tað skuldi tí bert verið ein avgreiðsluspurningur at boða A frá hesari avgerðini.

Eg kann ikki annað enn geva Frítíðargrunninum eina álvarsliga átalu fyri hesa viðgerðartíðina, sum fer út um alt mark. Eg fari tí eisini at heita á Frítíðargrunnin um at eftirmeta viðgerðina av hesum málinum og taka neyðug stig til, at slíkt ikki kann henda aftur. Av tí, at eg haldi talan vera um álvarsligt mistak ella vansketni í hesum málinum, havi eg sambært § 10, stk. 1 í Umboðsmanslógini boðað formansskapinum í Løgtinginum, lögmanni og landsstýrismanninum í vinnumálum frá hesum. Burtursæð frá hesum, geri eg ikki meira við hetta málið.

Joen H. Andreassen
umboðsmaður